

**Professori
Ilkka Virtanen**

Tervehdyssanat Pohjanmaan Maanpuolustuskillan
Vuospäivän juhlassa Tammissunnuntaina 30.1.2000

Isänmaallinen musiikki maanpuolustushengen vahvistajana

Kuulimme juuri Vuospäivän juhlamme avajaismusiikkina säveltäjämestariimme **Jean Sibeliuksen** vaikuttavan **Jääkärimarssin** oman mainion soittokuntamme, **Pohjanmaan Sotilassoittokunnan** esittämänä. Kuten tiedämme, Jääkärimarssin synty on läheisessä yhteydessä jääkäriliikkeeseen ja sitä kautta itsenäisyytemme saavuttamiseen. Sävellyksen syntyvaiheet ovat lähes yhtä jännittävät kuin jääkäreiden salainen ja vaarallinen kulku sotilaskoulutukseen Saksaan. Jääkäriluutnantti **Heikki Nurmion** laatimat marssin sanat ja niihin liittyvä sävellyspyyntö tulivat Sibeliukselle Saksasta Ruotsin kautta Suomeen pitkin salaista kuriirireittiä. Itse sävellyksen kerrotaan syntyneen nopeasti sekä suuren innoituksen ja hurmion vallassa. Valmis sävellystyö salakuljetettiin takaisin Saksan Libauhun, jossa se sai ensiesityksensä marraskuussa 1917.

Seuraavaksi kuultava **Sillanpään Marssilaulu** liittyy niin ikään maamme kohtalonhetkiin. Syksyllä 1939 Eurooppa oli ajautunut sotaan, Saksa oli hyökännyt Puolaan ja valloittanut sen. Neuvostoliitto oli esittänyt aluevaatimuksensa Suomelle ja Suomessa oli toimeenpantu ylimääräiset kertausharjoitukset, tosiasiaa liikekannallepano. **F.E. Sillanpää**, v. 1939 Nobel-kirjailijamme, julkaisi lokakuun 28. päivänä Suomen Kuvalehdessä runonsa Marssilaulu, joka isänmaallisuutensa vuoksi herätti suurta huomiota. Lehti julisti samalla sävellyskilpailun, jonka toteutukseen annettiin vain viikko aikaa. Kilpailun voitti **Aimo Mustonen**. Sillanpään Marssilauluna nykyisin tuntemamme sävelteos syntyi siten aivan Talvisotamme kynnyksellä ja aivan kuin tilauksesta yhteistä maanpuolustustahtoaamme lujittamaan.

Siten myös runous ja musiikki voivat palvella isänmaallisia ja maanpuolustuksellisia tarkoituksia. Meidänkin juhlassamme esiintyvällä orkesterilla, Pohjanmaan Sotilassoittokunnalla on merkittävä asema kolmen Pohjanmaan maakunnan alueella järjestettävissä maanpuolustustapahtumissa. Lisäksi meillä Vaasassa on oma erikoisuutemme, jatkuvasti konsertoiva ja huomattaviin taiteellisiin saavutuksiin yltänyt veteraanikuoro, **Korsukuoro**. Isänmaallinen musiikki saa aivan erityisen sisällön, kun sitä esittävät veteraanit, suuriarvoisinta mahdollista maanpuolustustyötä tehneet, henkensä isänmaansa puolesta alttiiksi panneet veljemme. Meillä on tänään suuri ilo ja kunnia kuulla juhlassamme myös Korsukuoron esityksiä.

Tapahtumat, joihin olen edellä viitannut, liittyvät kaikki sotavuosiimme. Tänään voimme kuitenkin iloita siitä, että olemme viimeiset 55 vuotta saaneet elää rauhan oloissa. Mutta rauhan aika ei tietenkään merkitse sitä, että maanpuolustus ja maanpuolustustahto olisivat jotenkin menettäneet merkityksensä. Luja maanpuolustustahto ja uskottava sotilaallinen puolustuskyky luovat välttämättömän perustan maamme ja kansamme suvereniteetille. Puolustusjärjestelmämme perustuu yleiseen asevelvollisuuteen. Varusmiespalvelus on nuorten miestemme suuren enemmistön ja yhä

enenevästi myös nuorten naistenemme tärkeäksi kokema velvollisuus ja oikeus. Varusmiespalvelus ja maanpuolustustahto ovatkin tämän päivän juhlamme juhlapuheen aiheena.

De händelser, som jag före hänvisade på, ansluter sig alla till våra krigsår. Idag kan vi ändå vara glada över att vi de senaste 55 åren har fått leva i fredsförhållandena. Men fredens tid betyder dock inte att landets försvar och försvarsvilja hade i någon mån förlorat sin betydelse. En kraftig försvarsvilja och en trovärdig militärisk försvarsförmåga skapar den nödvändiga grunden för landets och nationens suveränitet. Vår försvarssystem är baserat på den allmänna beväringsskyldigheten. Beväringstjänsten är en uppgift, som en stor majoritet av våra unga män och en växande mängd av våra unga kvinnor erfar som en viktig plikt och rättighet. Vi skall höra mera om beväringstjänsten och försvarsviljan, som är motivet i kommodor Grönbergs festtal.

Arvoisa juhlayleisö. Ärade festpublik. Tervetuloa viettämään kanssamme Pohjanmaan Maanpuolustuskillan vuosipäivän juhlaa. Ni är alla hjärtligt välkomna att fira med oss Österbottens Försvarsgilletts årsdagsfest.